

ДОКЛАД ОТНОСНО ПРИЕМАНЕ НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ОПАН ЗА 2021 ГОДИНА

1. Нормативна уредба.

1.1. **Закон за публичните финанси (ЗПФ)** – в сила от 01.01.2014 г. законът измени съществено бюджетните процедури на общините, вмениява нови ангажименти на общинските съвети, натоварва с редица нови отговорности общините и увеличава зависимостта им от Министерство на финансите. Закона консолидира материята, уредена досега в Закона за устройството на държавния бюджет, Закона за общинските бюджети и годишните закони за държавния бюджет.

По-важни регламенти в ЗПФ:

➤ Разпоредбите на чл.84, ал.4 и ал.6 от ЗПФ определят срокове за внасяне на проекта за общински бюджет в ОбС и за оповестяването му най-малко 7 дни предварително на интернет страницата на общината и в местните средства за масово осведомяване. **Това изискване важи единствено за процедурата по приемане на бюджета на общината, но не и за последващите промени в този бюджет в хода на неговото изпълнение.**

➤ Общинския съвет определя условията и редът за извършване на промени, наблюдение, оценка и контрол на максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината и на максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, както и за други показатели, определени със ЗДБРБ;

➤ Средносрочното бюджетно планиране има съществена роля. Законът определя процедурата, основанията и документите за подготовка на бюджетната прогноза, като се въвежда задължителното ѝ приемане от общинския съвет;

➤ Задължителни ангажименти на кмета на общината по текущо наблюдение на общинския бюджет и на отделни показатели, сделки и операции;

➤ Разпоредби за одобряване с решението за приемане на общинския бюджет на нови лимити, разчети, показатели и ангажименти (максимален размер на задълженията и ангажиментите за разходи, просрочените задължения и вземания, които предстои да бъдат погасени, лимита за нов дълг и др.), както и на индикативен разчет за средствата от ЕС и актуализирана бюджетна прогноза;

➤ Регламентира се отпускането на нов заем от централния бюджет за рефинансиране на непогасената в срок част от безлихвен заем да бъде еднократно;

➤ Облекчават се значително условията за ползване на неизразходваните средства от субсидии – средствата от целевата субсидия за капиталови разходи и трансферите за местни дейности - обща изравнителна субсидия и за зимното поддържане и снегочистване на общински пътища не се възстановяват и може да се разходват за същите цели и през следващите бюджетни години;

➤ Публичното обсъждане на отчета се организира от председателя на общинския съвет, по ред определен от общинския съвет. Определен е срок, до който общинския съвет следва да приеме отчета – не по-късно от 30 септември на годината, следваща отчетна година.

➤ Определя се режим на сметките за чужди средства;

➤ Кмета на общината изпълнява задължението си да предложи на ОбС откриване на процедура за финансово оздравяване на общината, при наличие на законовите условия за това, се наказва с глоба от **500 до 2000 лв.**

1.2. **ЗДБРБ за 2021 година**

➤ Увеличение на общите размери на бюджетни взаимоотношения (трансфери) за общините (чл.1, ал.2, III, т.1.1., чл.50 и чл.51);

- Разчетите за финансиране на капиталовите разходи на общините, одобрени от ОбС се предоставят в МФ при условия и ред, определени от министъра на финансите **и се публикуват на интернет страницата на общината** (чл.52);
- Увеличение на минималния размер на основната заплата за най-ниската длъжност, предвидена за заемане от държавен служител по чл.68 от Закона за държавния служител – **650 лв. от 1 януари 2021 г.** (чл.61);
- **Увеличен максимален размер на присъдената издръжка**, която се изплаща от държавата по чл.152, ал.1 от Семейния кодекс – **90 лв.** (чл.67);
- Увеличение на лимита на ограничението за 2021 г. общините да могат да поемат дълг извън ограниченията по чл.32, ал.1 от ЗПФ (**18%**) чрез заеми, предоставени им от финансови посредници в изпълнение на финансов инструмент, управляван от „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД. Годишният размер на плащанията на общината за всяка година по всички видове заеми, без тези за плащания по главница на рефинансиран съществуващ с нов дълг, без дълга по Финансов договор с ЕИБ, както и с дълг по временни безлихвени заеми и по предоставени заеми от други лица от сектор „Държавно управление“, и без плащанията по ЕСКО договорите не може да надвишава **18 на сто** от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислени на база на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината. (чл.84).
- Разширяване на възможностите за трансформиране на целевата субсидия за капиталови разходи по чл.50 в трансфер за др.целови разходи за извършване на неотложни текущи ремонти освен на общински пътища, улична мрежа **и на сгради, публична общинска собственост** (чл.89);
- **Разписване на ново задължение на кметовете за въвеждане на Интегрирана финансово – информационна система за общините** – за унифициране на счетоводните процеси във всички общини, съгласно одобрен от министъра на финансите план за нейното внедряване. Кметовете на общини, включени в плана за 2021 г., оказват съдействие на изпълнителя на проекта за въвеждането на системата (чл.91);
- **Изплащане** чрез съответните бюджети за сметка на централния бюджет (*на общините – чрез допълнителни трансфери по чл.52, ал.1, т.1, буква „г“ от ЗПФ*) **на разходите за обслужването от банките на операциите на бюджетните организации по събирането на приходи и др.постъпления чрез картови плащания** по чл.4, ал.1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой, като се прилагат цените от съответните тарифни позиции, определени в договорите между МФ и банките по чл.154, ал.9 от ЗПФ (чл.103);
- През 2021 г. **сроктът** по чл.84, ал.4 от ЗПФ **за внасянето от кмета в ОбС на окончателния проект на бюджета на общината, индикативния годишен разчет за сметките за средства от ЕС и прогнозите** по чл.82, ал.3 от същия закон **се удължават с 25 работни дни** (чл.108);
- Отпада задължителното прилагане на предвидения ред за разходване на разходите за персонал за общинската администрация (чл.78);

Непроменени остават:

- Ред, процентно съотношение и срокове за превеждане на субсидиите по общинските бюджети (чл.53);
- Разпоредба за не плащане на наем от бюджетните организации, настанен в сгради собственост на държавата или на общините, както и условията и сроковете за внасяне на 50 на сто от получения наем от предоставени недвижими имоти на държавни и общински предприятия и еднолични търговски дружества с държавно/общинско участие (чл.79 и чл.97).
- Приложение на инструмента за намаляване на 80% от неразплатените задължения на общини-бенефициенти по програми, за наложени корекции – еднократно чрез сключване на

тристранно споразумение между управляващия орган на оперативната програма, министъра на финансите и кмета на съответната община (чл.82).

➤ Възможност за покриване на финансовия недостиг на общини бенефициенти по проекти по оперативни програми със заеми от Българската банка за развитие (чл.83).

➤ Изискванията и конкретни срокове за възстановяване на ДДС, финансирани като разходи на разпоредител с бюджет по одобрени проекти – за частта, за която възниква право на приспадане на данъчен кредит, сумата се връща на разпоредителя, финансирал разхода от разпоредителя, който е получил финансирането в срок до края на месеца, в който правото на данъчен кредит е упражнено. Запазва се и специална разпоредба за случаите, когато преди постъпване на средствата за ДДС отДФЗ, общините са финансирани с временно свободни средства по бюджета на общината разходите за ДДС по сключени договори със съответния доставчик на услуга, стока или строителство по одобрения проект, ползваният бюджетен ресурс да се възстановява с постъпилите средства по банковата сметка за средствата от ЕС (чл.85 и чл.86).

➤ Условието и лимитът от 20 млн.лв. за финансиране на проекти на общини за рекултивация на общински депа, неотговарящи на нормативните изисквания за сметка на преходния остатък на ПУДООС (чл.87).

➤ Разширяване на сроковете по разпоредбата, съгласно която за 2019-2021 г. ограничението по чл.94, ал.3, т.2 от ЗПФ не се прилага за ангажименти за разходи по сключени договори за извършваните от общината услуги по събиране и транспортиране на битови отпадъци, третирането им в съоръжения и инсталации и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, както и такива за сметка на трансфери от централния бюджет за др.целови разходи, включително за местни дейности по чл.52, ал.1, т.1, буква „г“ от ЗПФ (чл.88);

➤ Допълнителни разпоредби и изисквания за общините с финансови затруднения:

- Независимо дали са налице условията по чл.130а, ал.1 от ЗПФ, за такива общини ще се считат и тези, за които при изпълнение на проекти, финансирани със средства от ЕС, наличните към края на 2020 г. задължения към доставчици в отчетна група „Сметки за средства от ЕС“ надвишават 50 на сто от отчетените към края на годината разходи по общинския бюджет (чл.93).

- Общините с невъзстановени заеми, но с изтекъл през 2019 г. или 2020 г. срок на процедурата, ще продължават да изпращат проекта на бюджет на МФ, и ОбС при разглеждането на бюджета ще следва да обсъди и становището му (чл.91).

- Общините, които кумулативно отчитат наличие на три или повече от условията по чл.130а от ЗПФ, срокът на процедурата за финансово оздравяване е изтекъл през 2019 г. и отпуснатият им заем не е възстановен, включват в своите планове и мерки за оптимизиране на разходите за възнаграждения в дейност „Общински съвети“ и не предвиждат ползване на временен безлихвен заем (чл.94).

- В случай, че в срок от 1 година от започване изпълнението на плана за финансово оздравяване е постигнат заложения общ ефект, невъзстановените в срок вноски по безлихвени заеми по чл.130ж, ал.1 от ЗПФ могат да се прихващат с подлежащите на отпускане трансфери за общината (чл.95).

➤ Задължително поддържане на постоянен интернет и комуникационна свързаност на общинските администрации за нуждите на компонентите за ел.управление съобразно минималните изисквания за качество, публикувани на интернет страницата на ДАЕУ (чл.90).

➤ Лимити на представителните разходи на кмета и на общинския съвет (чл.92).

1.3. РМС № 790/30.10.2020 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2021 г.:

➤ Функция „Общи държавни служби“ – увеличение спрямо 2020 г. с което се осигурява увеличение на разходите за персонал на общинската администрация с 10 на сто.

➤ Функция „Отбрана и сигурност“ – стандартите за финансиране на денонощните оперативни дежурни, на изпълнителите по поддръжка и по охрана на пунктовете за управление и на секретарите на местни комисии за борба с трафик на хората са увеличени с 10%, а стандартът за финансиране на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и пълнолетните е увеличен с 10 %. Средствата за финансиране на доброволните формирования са предвидени на база вписаните в Регистъра на доброволните формирования за защита при бедствия към МВР (ГДПБЗН) доброволци към 31.08.2020 г., в този общ ръст са разчетени и средства за обновяване на защитното облекло на 275 броя доброволци, на което 5-годишния срок за ползване изтича през 2021 г. и средства за защитно облекло на 34 бр. нови доброволци. Ръстът на стандарт за участие на доброволците в обучение и в спасителни мероприятия е 7 %.

➤ Във функция „Образование“ – завишени са средствата във връзка с политиката за увеличение на заплатите на педагогическия персонал в образованието средно с 14,3%, увеличението на непедagogическия персонал с 10 на сто и свързания с това ръст на осигурителните вноски от работодателя. Средствата за подпомагане заплащането на такси, дължими от родителите за дейностите по хранене на деца в задължително предучилищно образование в изпълнение на чл.283, ал.9 от ЗПУО са разпределени по нов норматив за финансиране.

➤ Функция „Здравеопазване“ – увеличение спрямо 2020 г. с което се осигурява увеличение на разходите за персонал с 10 на сто.

➤ Функция „Здравеопазване“ – увеличение спрямо 2020 г. с което се осигурява увеличение на разходите за персонал с 10 на сто.

➤ Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ – от 2021 г. има нова делегирана от държавата дейност – социалната услуга Асистентска подкрепа“.

➤ Средствата във функция „Култура“, в частта за читалища са увеличени с 10 %.

1.4. Закон за местните данъци и такси

➤ Съгласно измененията на чл.61с. от ЗМДТ, ОбС определя с общинската наредба размера на данъка в границите от 0,20 лв. до 3,00 лв. за всяка нощувка съобразно населените места в общината и категорията или регистрацията на местата за настаняване по Закона за туризма.

➤ Отпадане на изискването за предоставяне на удостоверение за разкомплектоване, в случаите на освобождаване от данък по чл.58, ал.4 от ЗМДТ, на излезлите от употреба МПС-та, за които в нормативен акт е предвидено задължение за предаване за разкомплектоване, съответно прекратяване на регистрацията им за движение.

➤ Въвеждане на възможност с §3 от ПЗР, ОбС да освободи от заплащане на такса битови отпадъци за услугата по сметосъбиране и сметоизвозване за определен период от 2020 г. задължените лица и предприятия, които вследствие на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., са преустановили стопанската си дейност, осъществявана в недвижим имот на територията на общината, като преустановяването за съответния период се удостоверява с финансови и др. документи, по ред и начин, одобрен от ОбС.

➤ При установяване на завършването на сграда или част от нея съгласно чл.15, ал.3 от ЗМДТ, отпада изискването за предоставяне на удостоверение по чл.54а, ал.3 от Закона за кадастъра на имотния регистър. Завършването на сградата или част от нея ще се установява само с удостоверение за въвеждане в експлоатация или разрешение за ползване, издадени по реда на ЗУТ. Запазват се ангажиментите а органите, издаващи документите по ал.4 и ал.6, да предоставят служебно по един екземпляр от тях на звеното за местни приходи в общината в едноседмичен срок от издаването им.

➤ Подобряват се редакциите относно заплащането на „данък-сделки“. Регулират се по-ясно и случаите, в които този данък не се дължи по отношение на превозните средства, а именно: когато са придобити преди първоначалната им регистрация в страната, когато са с прекратена регистрация, поради тотална щета и за които няма последваща регистрация за движение от нов

приобретател в страната; или за които приобретателят е в чужбина и за които няма последваща регистрация в страната.

1.5 Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК)

➤ С §46 и §49 се изменят разпоредбите на чл.248, ал.2 и чл.253 от ДОПК, съгласно които се въвежда задължение за проверка за платен местен данък и от частните съдебни изпълнители, преди издаването на постановление за възлагане.

➤ С §58, §59 и §60 се осигурява по-голяма гъвкавост за общините във връзка със задълженията да внасят отчисленията и обезпеченията по ЗУО, както следва:

- *отпада задължението на общините да внасят по сметка на РИОСВ месечните обезпечения и отчисления за 2020 г. по чл.60, ал.2, т.1 и 2 и чл.64, ал.1 от ЗУО за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. Средствата остават за сметка на общината, която ги е събрала и се разходват по решение на ОбС чрез вътрешни коменсирани промени, без да се изменя приетия от ОбС начин на определяне и размера на таксата за битови отпадъци. Въвежда се задължение РИОСВ на чиято територия се намира съответното депо, да възстанови от банковата сметка за чужди средства преведените и неусвоени от общините месечни обезпечения и отчисления за периода 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. в срок до 31 януари 2021 г.*

- *предвижда се законова възможност и през 2021 г. в разходите за извършваните от общината услуги по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване да се включат и разходи за изпълнение на мерки по чл.63 от ЗЗ, извършени на територии за обществено ползване в населените места и селищните образувания. В обхвата на тези мерки се включват: въведените със заповед на МЗ и/или със заповед на директора на съответната РЗИ временни противоепидемични мерки, за чието изпълнение общинските органи създават необходимите условия, вкл. и средствата за тяхното осъществяване от общинския бюджет. Месечните обезпечения и отчисления за 2021 г. по чл.60, ал.2, т.1 и 2 и чл.64, ал.1 от ЗУО може да се разходват по решение на ОбС чрез вътрешни компенсирани промени без да изменя приетия от ОбС начин на определяне и размера на ТБО.*

1.6. Закон за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА)

➤ **Провеждане и гласуване на заседания от разстояние:** при обявени извънредно положение, бедствено положение, извънредна епидемична обстановка или кризисна ситуация, засягаща територията на общината или част от нея, и когато въведените мерки и наложените ограничения, свързани с тях, не позволяват или затрудняват провеждането на присъствени заседания, **ОбС или неговите комисии могат да провеждат заседания от разстояние при спазване на условията за кворум и лично гласуване**, като се осигурява пряко и виртуално участие чрез видеоконференция чрез технически средства за комуникационна връзка за едновременно предаване и приемане на образ и звук между общинските съветници, намиращи се на различни места, които отговарят на изискванията за мрежова и информационна сигурност и гарантират участието, идентифицирането и начина на гласуване на всеки общински съветник. За заседанията се изготвя видеозапис върху електронен носител, който се прилага към протокола от заседанието.

➤ Въвежда се задължение на ОбС при приемането на бюджета на общината да одобрява разходи по определени показатели (по чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ) на районите, кметствата и населените места с кметски наместници (с изключение на определените като второстепенни разпоредители с бюджет), в рамките на общия бюджет на общината;

➤ Задължения на ОбС при сделки с общинско имущество:

1. не по-малко от 30 на сто от постъпленията от продажба на общински нефинансови активи да се използват за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социалната и техническа инфраструктура на територията на съответното населено място;

2. не по-малко от 30 на сто от постъпленията от разпореждане с друго общинско имущество, извън имуществото по т.1, от наем, аренда на земеделски земи и горски територии и от ползване на дървесина и други, общинска собственост, да се използват за изпълнение на дейностите от местно значение в съответното населено място;

➤ Въвежда се задължение на кмета на общината да включва кметовете на кметства, км.наместници или оправомощени от тях длъжностни лица в съставите на: комисиите по чл.103 от ЗОП, в комисиите за въвеждане в експлоатация на строежите, както и при съставянето на актове и протоколи по време на строителството съгласно ЗУТ и нормативните актове по прилагането му, когато обектите са на територията на кметствата и населените места с кметски наместници и възложител е кметът на общината; комисиите по провеждане на търговете или конкурсите в случаите, в които предоставянето под наем, под аренда или разпореждане с имоти на територията на района или на съответното населено място се извършва от кмета на общината, както и в комисиите за възлагане изпълнението на дейностите и за ползването на дървесина и други в съответното населено място – общинска собственост.

1.7. Закон за електронното управление (ЗЕУ)

➤ **Изтичат сроковете за осигуряване на достъпност на интернет страници и мобилни приложения** в съответствие с приложимите хармонизирани стандарти, части от тях или технически спецификации, както следва: интернет страниците, създадени след 23 септември 2018 г. до влизането в сила на ЗЕУ – в срок до 6 месеца от влизането му в сила; интернет страниците, създадени преди 23 септември 2018 г. – в срок до 23 септември 2020 г.; мобилните приложения – в срок до 23 септември 2021 г.;

2.Планиране на приходите по бюджета за 2021 г.

а. Приходи за делегирани от държавата дейности

Източниците за финансиране на текущите разходи за делегираните от държавата дейности са:

- **Обща субсидия за делегирани от държавата дейности;**
- **Целева субсидия за капиталови разходи за делегирани от държавата дейности;**
- **Дофинансиране от собствени приходи;**
- **Други трансфери;**

Планиране на приходите за финансиране на делегираните от държавата дейности не трябва да бъдат по-малко от определените от Закона за държавния бюджет на РБ за 2021 г. Размерът на средствата с източник собствени приходи се определя с решение на общинския съвет.

Планирани приходи за делегираните от държавата дейности през 2021 г.

Източник на финансиране	Планирани средства по бюджета за 2021 г.	Относителен дял (%)
Обща субсидия за делегирани от държавата дейности	1 765 781	86,41%
Целева субсидия за капиталови разходи	-	-
Трансфери между бюджети (нето)	-	-
Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове (нето) /+/-/	-18 730	-0,92%
Преходен остатък от 2020 г.	296 378	14,51%
ВСИЧКО ПРИХОДИ:	2 043 429	100,00%

От централния бюджет ще се предоставят допълнително средства на база фактически извършени разходи и предоставена в МФ заявка за изплатени средства:

- Присъдени издръжки;
- Разходи за командировки на експертите от ТЕЛЖ;
- Разходите за банково обслужване;

За 2021 г. в Централния бюджет са предвидени средства за:

- Безплатен превоз на ученици до 16 годишна възраст;
- Превоз на правоимащи болни;
- Компенсирани на транспортните разходи на педагогическия персонал;

в. Приходи за финансиране на местните дейности

Източници за финансиране на текущите разходи в местните дейности са:

- **Собствени приходи – данъчни и неданъчни;**
- **Обща изравнителна субсидия;**
- **Трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища;**
- **Целева субсидия за капиталови разходи за местни дейности;**
- **Преходен остатък;**
- **Трансфери;**
- **Временни безлихвени заеми м/у бюджети и сметки за средства от ЕС;**
- **Друго финансиране;**

Източниците на собствени приходи в общинските бюджети, с които се финансират месните дейности са следните:

Местни данъци

Общинският съвет приема плана за приходите от местни данъци съобразно действащите размери и очакваната събираемост на несъбраните от минали години данъци, коригирани в съответствие с определените от общинския съвет размери;

Местни такси и цени на услуги

Общинския съвет определя размера и приходите от местни такси и цени на предоставяни услуги.

Приходи от общинска собственост

Приходите от наеми на общинско имущество и земя са определени на база сключени договори към края на 2020 г., плюс несъбраните вземания към 31.12.2020 г.

Приходи от дарения, помощи и други безвъзмездни суми

Планират се само тези средства от дарения и помощи, за които има информация при разработването на бюджета. С текущите постъпления от помощи и дарения през течение на годината се увеличава служебно приходната част на бюджета, а в разходната част увеличението е в съответната дейност и параграф, съобразно волята на дарителя и клаузите в договора.

Глоби и имуществени санкции

Други неданъчни приходи

Постъпления от продажба на нефинансови активи

С чл. 127, ал.2 от Закона за публичните финанси е регламентирано **постъпленията от продажба на общински нефинансови активи да се разходват само за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура.**

Приходи от концесии – определени са на база сключени договори и просрочени вземания към 31.12.2020 г.

В приходната част със знак „минус” се планират:

- Внесеният данък върху добавената стойност за приходите от стопанска дейност (§37-01)
- Средства за дължимия по Закона за корпоративното подоходно облагане 2% данък върху приходите от стопанска дейност (§37-02)

- Планираните трансфери за отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО към Община Стара Загора (§61-02)

Планирани приходи за местни дейности през 2021 г.

Източник на финансиране	Планирани средства по бюджета за 2021 г.	Относителен дял (%)
Собствени приходи, в т.ч.:	1 071 878	30,61%
Данъчни приходи	353 200	10,09%
Неданъчни приходи	718 678	20,52%
Обща изравнителна субсидия	227 000	6,48%
Трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища	63 400	1,81%
Целева субсидия за капиталови разходи	465 400	13,29%
Трансфери м/у бюджети (нето)	-41 720	-1,19%
Временни безлихв.заеми м/у бюджети и см-ки за ср-ва от ЕС	7 152	0,20%
Преходен остатък от 2020 г.	1 708 834	48,80%
ВСИЧКО ПРИХОДИ:	3 501 944	100%

3. Планиране на разходите по бюджета за 2021 г.

Разработката на проекта за разходната част на бюджета е съобразена със:

- Законовите изисквания за бюджета 2021 г.;
- Прехвърлените задължения от 2020 г.;
- Дългосрочните планове и текущите приоритети на общината, изведени на база заявените потребности и ангажиментите към местната общност;
- Рамките на ресурсните възможности.

Планирането на разходите по общинския бюджет за 2021 г. ще се основава на консервативен подход.

Съставянето на плана на бюджетните разходи е осъществено с помощта на всички ключови експерти от общината, при предварително зададени изисквания за промени в:

- Организацията на услугите;
- Структурата на бюджетните звена;
- Качеството и достъпа до услуги;
- Защитните мерки за намаляване влиянието на външни рискови фактори;

а. Планиране на кредитите за текущи разходи за делегираните от държавата дейности

- По функции за делегираните от държавата дейности:

а/ функция „Общи държавни служби” – 691 826 лв.

Прилагат се Единни стандарти за изчисляване на средствата за заплати по групи общини за минимално кадрово осигуряване на делегираната от държавата дейност „Общинска администрация”. В стандартите са разчетени средствата за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала и осигурителни вноски от работодателя.

б/ функция „Отбрана и сигурност” – 180 736 лв.

Група „Полиция , вътрешен ред и сигурност” – 50 489 лв.

В дейност 239 Други дейности по вътрешната сигурност” са планирани средства за:

- Материално стимулиране на обществените възпитатели;
- Възнаграждения на членовете на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;
- Издръжка на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;
- Издръжка на детските педагогически стаи и районни полицейски инспектори;

Група „Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии” – 130 247 лв.

В дейност 282 „Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности” са планирани средства за:

- Възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя, средствата по ЗЗБУТ, работно облекло и тонизиращи напитки на персонала за изпълнение на денонощно дежурство по оповестяване за преминаването от мирно на военно положение и при бедствия и аварии;
- Дейността на офисите за военен отчет – в изпълнение на чл.20, ал.1, т.2 от Закона за резерва на въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр.20 от 2012 година);
- Отбранително-мобилизационни мероприятия за организиране на подготовката и защитата на служителите и населението при военно и извънредно положение, за планиране и поддържане на военновременната система за управление, за обслужване на средствата за индивидуална защита;

В дейност 285 „Доброволни формирования за защита при бедствия” са планирани средства за:

- Доброволни формирования – за застраховка срещу злополука и обучение и екипировка;

в/ функция „Образование” – 940 648 лв.

Дейност 311 „Детски градини” – 237 955 лв.

В тази дейност се планират и отчитат разходите за обучението и възпитанието на децата от 1 до 6 години. Те включват средствата, определени на база стандартите определени с РМС 790/2020 г. за: дете от 2 до 4 г. и дете в подготвителна група (на 5 и 6 г.) в ДГ, както и добавките за децата в детските градини. Първите два стандарта включват средствата за заплати, други възнаграждения на персонала, осигурителни вноски, средства за квалификация на педагогическия персонал и средствата по ЗЗБУТ. Единният разходен стандарт за дете в подготвителна (целодневна или полудневна) група към детска градина включва средствата за заплати, други възнаграждения на персонала, осигурителни плащания и издръжка – средства за осигуряване условия за обучението и възпитанието на децата, за квалификация на педагогическия персонал и по ЗЗБУТ.

Дейност 322 „Неспециализирани училища, без професионални гимназии” – 685 575 лв.

Тук се планират и отчитат всички разходи на общообразователните училища. Средствата се формират на база единни разходни стандарти. И през 2021 г. продължава да се прилага системата на делегираните бюджети. Отговорността по определяне числеността на персонала и средната брутна заплата в дейност „Неспециализирани училища, без професионални гимназии” е на директора на училището.

Директорът на училището може да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. и по дейности. За промените се уведомява първостепенния разпоредител с бюджетни кредити.

В единните разходни стандарти по образование не се включват средствата за учебници и учебни помагала за децата от подготвителните групи и за учениците до VII клас, за закрила на

децата с изявени дарби, за безплатния превоз на ученици до 16-годишна възраст, за компенсиране на част от транспортните разходи на педагогическия персонал, за спорт за всички.

Дейност 337 „Център за подкрепа за личностно развитие” – 3 238 лв.

Средства за *извънкласни и извънучилищни дейности* са остатък от предходната година.

В дейност 389 „Други дейности по образованието” – 13 880 лв. – остатък от предходната година за поддръжка на автобуси предоставени на училища за осигуряване на транспорт на деца и ученици, с над 30 места.

Тук се планират и отчитат средствата за безплатен превоз на ученици до 16-годишна възраст, включително разходите за ученическите микробуси – за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала, осигурителни вноски на шофьорите на училищните микробуси, разходи за горива, винетки, застраховки и др.

г/ функция „Здравеопазване” – 16 229 лв.

В дейност 437 „Здравен кабинет в детски градини и училища” в рамките на средствата по единните разходни стандарти се планират и отчитат средствата за заплати, други възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя и издръжка на кабинетите.

д/ функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” – 65 822 лв.

В ЕБК за 2021 г. има промяна в наименованието на две от дейностите във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“, а именно:

Дейност 561 „Социални услуги в домашна среда” – тук се отчитат разходите за предоставяне на новата социална услуга „Асистентска подкрепа“ определена да се финансира като делегирана дейност с ПМС №790/2020 г.;

Дейност 562 „Асистенти за лична помощ” – тук се отчитат разходите за асистенти по Закона за личната помощ;

Средства за фактически разходваните средства за присъдена издръжка се предоставят на общините по реда на чл.21 от ПМС № 408 от 2020 г.

е/ функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности” – 143 167 лв.

Дейност 738 „Читалища” – запазва се принципът за субсидиране на читалищата. Субсидията по бюджета на общината за читалищна дейност се разпределя между читалищата на територията на съответната община от комисия, съгласно разпоредбите на чл.23, ал.1 от Закона за народните читалища.

➤ **Трансферите за делегирани дейности се насочват за:**

- **Трудови разходи** за числеността на персонала в делегираните от държавата дейности се планират както следва: в рамките на определените по стандарт средства за заплати следва да се осигурят заплати и осигурителни вноски за 12 месеца. Разходите за „други възнаграждения и плащания” по §02 включват всички разходи по извънтрудови правоотношения и предстоящи разходи за обезщетения.

- **Във функция „Образование”** с изключение на училищата, детските градини и обслужващите звена, които прилагат система на делегираните бюджети, в рамките на средствата определени по стандартите;

- **Във функция „Здравеопазване”, „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”, „Почивно дело, култура, религиозни дейности”** (без читалищата), в рамките на средствата, определени по стандартите;

- **Текуща издръжка** включва разходи за: материали, отопление, осветление, текущи ремонти, външни услуги, учебни помагала, храна, средства за работно облекло и други в съответствие с дейността.

- **Субсидирани дейности** – читалища. Разпределението на средствата по читалища се извършва от комисия, назначена от кмета на общината. За разпределението на средствата се подписва протокол. Числеността на персонала и средната месечна брутна заплата в читалищата се утвърждава от читалищните настоятелства в рамките на техния ресурс. Читалищните настоятелства представят в общината отчет за изразходваните бюджетни средства, предоставени им под формата на субсидия, по съответните разходни параграфи на ЕБК за 2021 г., в сроковете (месечни, тримесечни, годишни), в които се изисква отчетността на всички останали звена.

Планирани разходи по функции за делегирани от държавата дейности през 2021 г.

Функция	Планирани средства по бюджета за 2021 г.	Относителен дял (%)
Общи държавни служби	691 826	33,86%
Отбрана и сигурност	180 736	8,85%
Образование	940 648	46,03%
Здравеопазване	16 229	0,79%
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	65 822	3,22%
Почивно дело, култура, религиозни дейности	148 168	7,25%
ВСИЧКО РАЗХОДИ:	2 043 429	100%

- При нормално осигуряване на местните услуги, всяка делегирана дейност може да се дофинансира за сметка на собствените приходи на общината. В предложения проект за бюджет на общината за 2021 г. **се предвижда дофинансиране** на делегираните от държавата дейности в размер на **98 119 лв.**

Планирани разходи по функции за делегирани от държавата дейности, дофинансирани от местни приходи през 2021 г.

Функция	Планирани средства по бюджета за 2021 г.	Относителен дял (%)
Общи държавни служби	70 119	71,46%
Образование	25 000	25,48%
Здравеопазване	2 000	2,04%
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	1 000	1,02%
ВСИЧКО РАЗХОДИ:	98 119	100%

в. Планиране на кредитите за текущи разходи за местни дейности

Общинският съвет определя вида, обхвата и обема на местните дейности и услуги, съобразно заявените потребности и годишни цели, в рамките на дългосрочната стратегия на тези услуги.

Текущите разходи за местните дейности могат да се групират условно както следва:

- Разходи за дейности с определени целеви приходи: за дейност „Чистота” са планирани средства за осигуряване на приетите от общинския съвет план-сметки, които следва да се покриват от планирания приход от таксата за битови отпадъци, целева субсидия за капиталови разходи и възстановени средства от РИОСВ Ст.Загора по чл.60 и чл.64 от ЗУО;
- Разходи за издръжка на дейности със споделено финансиране: разходите се покриват частично от такси и цени на услуги – дейност „Домашен социален патронаж”;
- Разходи за дейности, за които не се събират такси и цени на услуги: дейност „Детски градини“, дейност „Осветление на улици и площади”, текущи ремонти и др., които се осигуряват от общия ресурс на общинските приходи;

- Целеви разходи със социално предназначение: помощи за погребение, помощи за лечение и други помощи, отпуснати по решение на общинския съвет, стипендии;
- Целеви разходи присъщи на издръжката на персонала: разходи за квалификация и за работно облекло за заетия персонал в общинската администрация и в други общински дейности, СБКО, транспортни разходи за персонала, за представителни цели и др.;
- Разходи за текуща издръжка включваща разходи за: материали, отопление, осветление, вода, горива, външни услуги, храна и други в съответствие с дейността;

Трудовите разходи на персонала в местните дейности са планирани на база численост на персонала и средства за работни заплати, определена от общинския съвет за всяка дейност – приложение към проекта за решение. При разчитането на средствата за работна заплата през 2021 г. е предвидено увеличението на минималната работна заплата за страната, считано от 01.01.2021 г. в размер на 650 лв.

Планирани разходи по функции за местни дейности през 2021 г.

Функция	Планирани средства по бюджета за 2021 г.	Относителен дял (%)
Общи държавни служби	1 016 591	29,87%
Образование	21 000	0,62%
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	154 997	4,55%
Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда	935 238	27,48%
Почивно дело, култура, религиозни дейности	12 000	0,35%
Икономически дейности и услуги	1 263 999	37,13%
ВСИЧКО РАЗХОДИ:	3 403 825	100%

4. Преходен остатък

Преходния остатък към 31.12.2020 г. е в размер на **2 005 212 лв.**, в т.ч. реализиран от държавни приходи 296 378 лв., в т.ч.

- от функция „Общи държавни служби” **24 626 лв.**
- от функция „Отбрана и сигурност” **77 477 лв.**
- от функция „Образование” **179 589 лв.**
- от функция „Здравеопазване” **2 062 лв.**
- от функция „Почивно дело, култура и религиозни дейности ” **10 360 лв.**

от местни приходи 1 708 834 лв., в т.ч.

- остатък от целевата субсидия за капиталови разходи от 2019 г. – **2 990 лв.**
- остатък от целевата субсидия за капиталови разходи от 2020 г. – **79 877 лв.**
- остатък от целеви средства за ремонт на паметник в с.Бял извор от 2020 г. – **5 000 лв.**
- остатък от целеви средства за Основен ремонт на общински път IV53476 в участъка граница общ.Гълъбово-Княжевско-Кравино-Пъстрен - граница общ.Стара Загора по ПМС 360/10.12.2020 г. – **900 000 лв.**
- средства за зимно поддържане и снегочистване – **48 617 лв.**
- от неусвоени средства от §40-00 „Постъпления от продажби на общински нефинансови активи” – **108 553 лв.**
- преходен остатък от Туристически данък – **318 лв.**
- от собствени приходи – **563 479 лв.**

Съгласно разпоредбите на ЗДБРБ за 2021 г., реализираните в края на годината икономии от средства за финансиране на делегираните от държавата дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на същите дейности.

5. Планиране на капиталовите разходи през 2021 г.

Инвестиционната политика на общината отразява средносрочната политика на общината, заложена в общинския план за развитие.

Източниците, от които могат да се финансират инвестиционните проекти на Община Опан през 2021 г. са следните:

➤ **Целева субсидия за капиталови разходи от РБ /чл.50 от ЗДБРБ за 2021 г./** - в общия обем на целевата субсидия за капиталови разходи за 2021 г., чийто размер е **465 400 лв.**

➤ С разпоредбите на чл.127 от ЗПФ:

- се определя възможността за извършване на капиталови разходи за сметка на други приходи по бюджета на общината, както и чрез поемането на дълг по реда на Закона за общинския дълг;

- на основание чл.89 от ЗДБРБ за 2021 г. се дава възможност да се трансформира част от целевата субсидия за капиталови разходи в други целеви разходи на общината за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища и на улична мрежа.

- се запазва регламента постъпленията от продажба на общински нефинансови активи да се разходват само за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура.

➤ **Европейски структурни фондове и други програми** – предвид ограничените бюджетни ресурси, общината полага усилия за привличане на допълнителни средства както чрез участие в национални и международни програми, така и чрез използване възможностите на държавния бюджет. Проектите, по които кандидатства Община Опан са свързани с реализиране на стратегическите цели на общината и отговарящи на очакванията и нуждите на гражданите;

Съгласно чл.94, ал.3, т.6 от ЗПФ целевата субсидия за капиталови разходи, определена със закона за държавния бюджет се разпределя от общинския съвет по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи.

Целевата субсидия за капиталови разходи, определена със закона за държавния бюджет, може да се разпределя за делегирани от държавата дейности и/или за местни дейности. За сметка на тази субсидия могат да се предвиждат капиталови разходи и за делегираните бюджети. Разпределението ѝ се одобрява с решение на общинския съвет.

Инвестиционната програма на общината за 2021 г. е на обща стойност 1 721 537 лв.

6. Общински дълг

Поемането на дълг, в т.ч. и общински дълг, е част от системата на публичните финанси. В условия на недостатъчни собствени приходи, ограничени нива на целевите субсидии за инвестиционни дейности, както и необходимостта от съществен ресурс за осигуряване на оборотни средства и собственото участие за реализация на проектите финансирани със средствата от ЕС, все по-голям брой общини ползват различни дългови инструменти. Условията за поемане на общински дълг, отчитането и контрола са регламентирани в Закона за общинския дълг и Закона за публичните финанси.

Общински дълг се поема задължително с решение на общинския съвет, след внесено от кмета на общината мотивирано предложение за поемането на дългосрочен или краткосрочен дълг.

Дългосрочен дълг може да се поема и за финансиране при временни касови разриви по бюджета на общината по чл.103, ал.1 от ЗПФ.

Краткосрочен дълг може да се поема и за финансиране на плащания по проекти, финансирани със средства от ЕС.

С решението за приемане на бюджета за 2021 г. общинският съвет задължително определя:

- **Максималния размер на новия общински дълг;**

- **Общинските гаранции, които може да бъдат издадени през годината;**
- **Максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година.**

Чрез поемането на дълг по реда на ЗОД при спазването на приложимите за общините фискални правила и ограниченията по ЗПФ, могат да се финансират капиталови разходи, извън тези, финансирани за сметка на целевата субсидия за капиталови разходи и други трансфери от държавния бюджет.

Годишният размер на плащанията по общинския дълг за всяка община във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на база на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината. В това ограничение не се включва дългът на общините по временни безлихвени заеми и по предоставени им заеми от други лица от сектор „Държавно управление”, в т.ч. и фонд ФЛАГ.

Годишният размер на плащанията по дълга включва дължимите главница, лихви, такси, комисионни и други плащания по поетия от общината дълг.

Дължимите суми за лихви и погашения по главници по общинския дълг съставляват приоритетно задължение на общинския бюджет.

През 2021 г. община Опан **няма** намерение да поема нов общински дълг.

Подробна информация за плащанията на главниците и лихвите по вече поетите общински дългове, както следва:

Договор за кредит по „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ” ЕАД по проект „Основен ремонт, благоустрояване, спортни площадки и озеленяване на двор, училище „Христо Ботев“ с.Опан“ по „Програма за развитие на селските райони“ 2014-2020 г., сключен на 01.12.2017 г. между Община Опан и ДФ „Земеделие“					
Размер на кредита	Погашения по главница към 31.12.2020 г.	Главница към 01.01.2021 г.	Очаквани погашения по главница за 2021 г.	Очаквани погашения по главница за 2021 г.	Такси, лихви и комисионни
544 124	544 124	0	0	0	0
Поети гаранции	0	0	0	0	0
Общо:	544 124	0	0	0	0

7. Предприети мерки по чл. 130а от ЗПФ за периода 2021 – 2023 г.

а. За увеличаване на събираемостта на приходите и просрочените вземания, са взети следните мерки:

- Ежемесечно напомняне на наемателите с уведомителни писма;
- Нотариални покани от кмета на общината;
- Събиране на дължимите вземания по съдебен път;
- Издирване на близките на починалите лица, дължащи данъци, такси и наеми;
- Актуализация на данъците с цел повишаване на събираемостта и данъчна политика за привличане на нови данъчни субекти;
- Разсрочване на просрочените задължения с физически и юридически лица с цел поетапното им заплащане;
- Своевременно прекратяване на сключени договори при установено просрочие в заплащането на договорените суми;
- Водене на целенасочена инвестиционна политика за привличане на капитали, чрез съществуващият общински сграден фонд и общински поземлен фонд.

б. Анализ на събираемостта на данъчните приходи:

- За периода 2021-2023 г. не се предвижда повишаване на имуществените данъци в частта на данък недвижими имоти и данък МПС, както и на неданъчните приходи. Икономическата практиката показва, че най-напред трябва да се увеличи процента на събираемостта на местните данъци и след това да се премине към повишаване на данъчните ставки. В тази връзка през периода 2021-2023 г. може да се предвиди поетапно повишаване на данъците до достигане на техния оптимален размер за общината, но след като събираемостта им е постигната;

с. По отношение на текущите разходи са предприети следните действия:

- По висок контрол на текущите разходи;
- Намаляване на разхода за ел.енергия, транспорт и други услуги, чрез разработване на енергоефективни мероприятия и самостоятелно извършване на част от дейностите, които се извършват от външни контрагенти;
- Провеждане на пазарна политика с контрагентите на общината с цел намаляване на разходите за консумативи и услуги;

д. Размерът на задължения за разходи за 2021-2023 г. е определен на база сключени договори към 31.12.2020 г. и прогнозни текущи разходи спрямо минали години.

е. Операции с финансови активи и пасиви, включително политиката на общината по отношение на дълга:

- През 2020 г., общината обслужи на 100 % задълженията си по отпуснатия кредит по „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ” ЕАД по проект „Основен ремонт, благоустрояване, спортни площадки и озеленяване на двор, училище „Христо Ботев“ с.Опан“ по „Програма за развитие на селските райони“ 2014-2020 г., сключен на 01.12.2017 г. между Община Опан и ДФ „Земеделие“.

- През 2020 г., общината има сключен договор за Основен ремонт на общински път IV53476 в участъка граница общ.Гълъбово – Княжевско – Кравино - Пъстрен - граница общ.Стара Загора, и са осигурени средства с ПМС 360/10.12.2020 г. в размер на 900 000,00 лв., който ще бъде приключен през 2021 г.

- На този етап Община Опан няма намерения да поема нов дълг през 2021 г.

ф. Анализ на ангажиментите по договори и на задълженията за разходи:

- С това, че се създаде нова програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища за периода 2020-2022 г., която е приета от МС, и въвеждането на задължително предучилищно образование за 4-годишните деца и за подпомагане заплащането от родителите на такси по чл.298, ал.2 от ЗПУО (§20), вече се кандидатства за финансиране по сключения договор за изпълнение на СМР за новостроящата се ЦДГ с. Опан.;

- Да не се поемат дългосрочни задължения от общината без финансовото им осигуряване.

_____/п/_____
ИНЖ. ГЕНЧО КОЛЕВ
Кмет на Община Опан